Teste Haz?rl?k ve Test Yan?tlama Stratejileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Teste Haz?rl?k ve Test Yan?tlama Stratejileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31573

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Teste Haz?rl?k ve Test Yan?tlama Stratejileri Ölçe?i (THTYSÖ), ö?rencilerin s?navlara haz?rlanma süreçlerinde ve s?nav an?nda kulland?klar? çe?itli bili?sel ve davran??sal stratejileri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Bayram B?çak taraf?ndan 2013 y?l?nda geli?tirilen bu ölçek, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? etkileyen temel mekanizmalar?, özellikle de etkili çal??ma ve test çözme yöntemlerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, iki ana boyut (Teste Haz?rl?k ve Yan?tlama Stratejileri) alt?nda toplanan yedi alt boyutta toplam 37 maddeden olu?maktad?r. Ölçe?in derecelendirmesi, 5'li Likert Ölçe?i format?nda düzenlenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Teste Haz?rl?k, Yan?tlama Stratejileri, S?nav Ba?ar?s?, Bili?sel Stratejiler, Bili?ötesi, Psikometrik Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Bayram B?çak

Amaç

THTYSÖ'nün temel amac?, bireylerin çoktan seçmeli veya benzeri standart s?navlarda gösterdikleri performans?n alt?nda yatan stratejik davran??lar? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin test öncesinde ne tür **haz?rl?k stratejileri** kulland???n? (örne?in, zaman yönetimi, sosyal destek arama) ve test an?nda ne tür **yan?tlama stratejileri** uygulad???n? (örne?in, soru çözümleme, seçenek tahmini) belirlemeye odaklan?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulamac?lara, ö?rencilerin stratejik eksikliklerini tespit etme ve buna yönelik hedeflenmi? müdahale programlar? geli?tirme imkan? sunmaktad?r. Böylece, ö?rencilerin sadece bilgi düzeylerini de?il, ayn? zamanda bu bilgiyi kullanma ve test ortam?na adapte olma becerilerini de de?erlendirmek mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Teste Haz?rl?k ve Test Yan?tlama Stratejileri Ölçe?i, ö?rencilerin s?nav performans?na etki eden geni? bir strateji yelpazesini kapsayan iki temel üst boyut ve bu boyutlara ba?l? yedi alt boyuttan olu?maktad?r. Ölçe?in toplam madde say?s? 37'dir.

Bu çok boyutlu yap?, stratejilerin yaln?zca tek bir bili?sel alandan ibaret olmad???n?, ayn? zamanda sosyal ve üst bili?sel süreçleri de içerdi?ini vurgular. Ölçek, ö?rencilerin stratejik yakla??mlar?n? derinlemesine inceleyerek, onlar?n ö?renme ve s?nav ortamlar?ndaki karma??k

ARABPSYCHOLOGY.COM

etkile?imlerini haritaland?rmaktad?r.

THTYSÖ Boyutlar? ve Madde Da??l?m?

1. Üst Boyut: Teste Haz?rl?k

Bili?sel (7 madde)
Sosyal (3 madde)
Bili?ötesi (7 madde)

2. Üst Boyut: Yan?tlama Stratejileri

Soru Çözümleme Stratejileri (7 madde)
Test Sonras? Stratejisi (6 madde)
Zaman? Planlama Stratejisi (4 madde)
Seçenek Tahmini (3 madde)

Geçerlik

THTYSÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve amaca hizmet etme derecesini belirlemek üzere gerçekle?tirilmi?tir. Yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla **aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA)** yöntemi kullan?lm??t?r. Bu analizde, maddelerin faktörlere yüklenme yap?s?n? netle?tirmek için **Varimaks eksen döndürme** tekni?i tercih edilmi?tir.

Faktör analizi süreci sonucunda, ölçe?in psikometrik kalitesini art?rmak amac?yla baz? maddeler ç?kar?lm??t?r. Bu süreçte, birden fazla faktörle yüksek yüklenme gösteren veya faktörlerle 0.30'dan daha dü?ük bir ili?ki sergileyen toplam 16 madde ölçekten ç?kar?larak, nihai 37 maddelik yap?ya ula??lm??t?r. Bu temizleme prosedürü, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik olarak beklenen yap?y? daha saf bir ?ekilde temsil etmesini sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k analizleri arac?l???yla de?erlendirilmi?tir. THTYSÖ'nin alt boyutlar?na ili?kin **iç tutarl?l?k** düzeyleri, Cronbach alfa katsay?lar? kullan?larak hesaplanm??t?r.

Elde edilen Cronbach alfa katsay?lar? 0.39 ile 0.78 aras?nda de?i?mektedir. Bu varyasyon, alt boyutlardaki madde say?s?na ve ölçülen stratejinin do?as?na ba?l? olarak ortaya ç?km??t?r. Özellikle 0.70 ve üzerindeki katsay?lar yüksek düzeyde güvenilirli?i i?aret ederken, baz? alt boyutlarda (muhtemelen daha az madde içeren veya daha dar bir davran??? ölçen alt boyutlarda) katsay?lar?n 0.39 gibi daha dü?ük de?erlere sahip oldu?u görülmü?tür. Bu durum, psikometrik aç?dan, ölçe?in baz? spesifik alt boyutlar?n?n daha dikkatli yorumlanmas?n? gerektirdi?ini göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, yap?sal geçerlili?in sa?lanmas? için Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) temel al?nm??t?r. AFA, THTYSÖ'nün teorik olarak öngörülen iki üst boyut ve yedi alt boyuttan olu?an yap?s?n? deneysel verilerle do?rulamay? amaçlam??t?r. Varimaks eksen döndürme, faktörlerin birbirinden ba??ms?z yap?lar olarak netle?mesine yard?mc? olmu?tur.

Analizler sonucunda, ölçe?in nihai formunda yer alan 37 maddenin, ö?rencilerin test haz?rl?k ve yan?t stratejilerini temsil eden yedi farkl? faktöre ayr?ld??? görülmü?tür. Bu faktörler, **Bili?sel**, **Sosyal** ve Bili?ötesi Teste Haz?rl?k stratejileri ile **Soru Çözümleme**, **Test Sonras?**, **Zaman? Planlama** ve **Seçenek Tahmini** Yan?tlama Stratejileri olarak adland?r?lm??t?r. Madde eleme süreci (16 madde), ölçe?in faktör yap?s?n?n temiz ve yorumlanabilir olmas?n? sa?lam??t?r.

Araç

Test Türü:

Geli?tirme (Özgün bir ölçek olup, test haz?rl?k ve yan?t stratejilerini ölçer.)

Format:

37 madde, 2 üst boyut, 7 alt boyutlu çok faktörlü ölçek.

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Akademik s?nava haz?rlanan ö?renciler (Özgün ara?t?rmada yüksekö?retim veya lise düzeyindeki ö?rencilerin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r).

Ya? Grubu:

Ergenlik sonu ve genç yeti?kinlik (Akademik s?nava haz?rlanan ö?renci popülasyonu).

Popülasyon Detaylar?:

E?itim alan?nda test çözme ve haz?rl?k stratejileri kullanan bireyler.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-Report) temelli, 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Stratejileri, Psikometri, E?itim Bilimleri, Varimaks Döndürme, ?ç Tutarl?l?k, Test Kayg?s? (Dolayl? olarak), Akademik Ba?ar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:

bayrambicak@akdeniz.edu.tr

Yaz??ma Adresi:

Bayram B?çak, Akdeniz Üniversitesi (Dönemin bilgileri do?rultusunda).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Bayram B?çak taraf?ndan 2013 y?l?nda akademik bir makale ile yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle yazar?n izni gerekmektedir. ?leti?im bilgileri sorumluluk sahibi yazar bölümünde verilmi?tir.

Testin geli?tirme ve yay?n y?l?: **2013**.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri a?a??daki ba?lant?lardan eri?ilebilir:

Makale Ba?lant?s?: kuyeb.com (Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri)
Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: teste-hazirlik-ve-test-yanitlama-stratejileri-olcegi-toad.pdf

Referanslar

B?çak, B. (2013). Teste Haz?rl?k ve Test Yan?tlama Stratejileri Ölçe?i. *Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri*, *13*(1), 273-289.

Teste Haz?rl?k ve Test Yan?tlama Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

2üst boyut 7 alt boyut 37 madde
Teste Haz?rl?k
Bili?sel (7 m):
Sosyal (3 m):
Bili?ötesi (7 m):
Yan?tlama Stratejileri
Soru Çözümleme Stratejileri (7 m):
Test Sonras? Stratejisi (6 m):
Zaman? Planlama Stratejisi (4 m):
Seçenek Tahmini (3 m):

ARABPSYCHOLOGY.COM